

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 3 (44)

Вінниця – 2023

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Дисемінація передового педагогічного досвіду
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Проби пера
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 5 від 21 грудня 2023 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкара С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 3(44) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2023. 162с.

ЗМІСТ

КАШОЇД АНАСТАСІЯ, Особливості застосування редакційних засад при висвітленні військових конфліктів	5
БУГА ОКСАНА, Як уберегтися від лабетів фабрик наукових публікацій.....	7

ЛАБОРАТОРІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ТА КРЕАТИВНОЇ ПЕДАГОГІКИ

ВОЙЦЕХІВСЬКИЙ КОСТЯНТИН, МИСЛИЦЬКА НАТАЛІЯ, Використання можливостей сучасного освітнього інформаційного простору для підвищення мотивації до навчання фізики здобувачів освіти педагогічних коледжів	12
БУРАЧЕВСЬКА ЛЮБОВ, Креативність як основний компонент творчої особистості викладача мистецьких дисциплін	17
МЕЛЬНИК АЛІНА, Хорове мистецтво як ефективний засіб формування духовно-естетичної культури молоді.....	22
СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА, НАДКЕРНИЧНА ЛЮБОВ, Актуальні питання сучасної педагогічної освіти: професійна діяльність в інклюзивному середовищі закладів освіти (з досвіду роботи)	25
ФЕДЧИШИНА ТЕТЯНА, Траєкторія вдосконалення професійних компетентностей здобувачів фахової передвищої освіти в умовах сьогодення.....	31

НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ВОЛИНЕЦЬ ТЕТЯНА, Сучасні аспекти валеологічного виховання молоді.....	36
ЖУПАНОВА ОЛЕНА, МИХАЛЬЧУК ОЛЕСЯ, Використання автентичних відеоресурсів ted talks для удосконалення іншомовної комунікативної компетентності студентів-філологів38	38
ІСКРА СВІТЛАНА, Організація дистанційного навчання на заняттях з постановки голосу: особливості, проблеми, шляхи вдосконалення.....	44
КАЗЬМИРИШЕНА-ФАЙДЕНКО ОЛЕСЯ, Тренінгові технології як умова формування комунікативних компетентностей майбутніх педагогів	49
МАШТАЛЯР ЙОСИП, Дистанційне навчання як один із засобів вокально-педагогічної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва.....	52
ХАРЖЕВСЬКА Т. М., Використання творчості Мирослава Скорика у національно-патріотичному вихованні школярів	57
НІКУЛІНА А. О., Web-технології як інструмент ефективного засобу навчання на уроках мистецтва в закладах загальної середньої освіти	60
ОБОДЯНСЬКА НІНА, Поєднання навчального та виховного компонентів на уроках англійської мови	64
ЛУЦИНКЕВИЧ ЛЮДМИЛА, Формування професійних компетентностей майбутніх вчителів початкової школи на засадах діяльнісного підходу	66
МАЙДАНЮК НАДІЯ, Національно-патріотичне виховання здобувачів середньої освіти як основа формування полікультурної компетентності	71
ДОВГАЛЮК СВІТЛАНА, Особливості формування національної ідентичності здобувачів освіти в умовах сьогодення	75
ЛЕЛЯК ЛЮДМИЛА, ТЕТЕРИН КОСТЯНТИН, Пріоритетні напрямки підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання.....	79

ДИСЕМІНАЦІЯ ПЕРЕДОВОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ

ГАВРИЛЮК ОКСАНА, ТВЕРДОХЛІБ НАТАЛІЯ, Хоровий спів як засіб музично-естетичного-виховання молоді: досвід художньо-творчої діяльності народної хорової капели «Mіx Voices»	83
МЕЛЬНИК ГАЛИНА, Формування диригентської техніки студентів в процесі фахової підготовки.....	87
МАРЦЕНЮК ОЛЕНА, РУДА ТЕТЯНА, Майстерність укладання робочих зошитів з української мови та літератури (вивчення досвіду викладачів кафедри української філології КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» Лесі Ненчинської та Юлії Романухи).....	96
ТОКАР ЛЮБОВ, СОРОЧАН МАРИНА, Підготовка майбутніх вихователів до професійної діяльності в умовах інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти.....	101
МАЗУРКЕВИЧ ВІРА, Якісна підготовка до НМТ/ЗНО – запорука успішного вступу до закладу вищої освіти (вивчення досвіду викладача суспільних дисциплін Стасенко Анни КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»).....	106

ВІДОМІ ІМЕНЯ

ВАЦАК КРИСТІНА, Образ видатного філософа й письменника Григорія Сковороди в українській прозі.....	108
КІСЕЛЬОВ ДМИТРО, Бернард Шоу: «Кандида» і «Пігмаліон». Проблематика і художній зміст.....	113
КОНІЧЕК ТЕТЯНА, НЕНЧИНСЬКА ЛЕСЯ, РОМАНУХА ЮЛІЯ, «Він був сином мужика – і став володарем у царстві духа» : до 210 річниці від дня народження Т. Г. Шевченка. Усний журнал на допомогу вчителю-словеснику.....	118
ЯКОВЕНКО ТЕТЯНА, МАЙДАНЮК НАДІЯ, Співвідношення історичної та художньої правди в повісті Юрія Мушкетика «Семен Палій».....	123
ЧЕРЕВКО ВІКТОР, А.Ф.Завальнюк. Музей подільського Баха	128

ЛАБОРАТОРІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ПІА ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ ПЕДАГОГА

ТУРЛЮК СВІТЛАНА, РОМАНУХА ЮЛІЯ, Сценарій ВСЕУКРАЇНСЬКОГО УРОКУ 2023-2024 н. Р. #максимально_ коледж ний	130
МИХАЛЬОВА ЛАРИСА, До питання про підготовку до зовнішнього незалежного оцінювання з біології.....	135
ДИМІНСЬКА ВАЛЕНТИНА, ПЕКУРАРУ ЛЮДМИЛА, У світі джазу	136
РУБАН ВАЛЕРІЙ, Захисти себе сам!	142
КЛИМЕНКО ОЛЬГА, Організація проектної діяльності у закладі дошкільної освіти.....	149
ФЕДОРЕНКО ОЛЬГА, Методично-дидактичні принципи у викладанні німецької мови.....	152

ПРОБИ ПЕРЯ

ОБЕРТИНСЬКА ДАР'Я, Поезія.....	156
ХАБУДА КАРІНА, Марійкина весна	157
ВИМОГИ до підготовки науково-методичних статей Збірника «ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу»	162

**ЯКІСНА ПІДГОТОВКА ДО НМТ/ЗНО – ЗАПОРУКА УСПІШНОГО ВСТУПУ ДО
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

(вивчення досвіду викладача суспільних дисциплін Стасенко Анни

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»)

УДК 373.5.091.26 – 026.912 – 021.462

МАЗУРКЕВИЧ ВІРА

викладач кафедри суспільно-гуманітарних наук

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

На сучасному етапі розвитку освіти актуальним є вивчення, узагальнення та поширення педагогічного досвіду. Педагогічний досвід – сукупність знань, умінь і навичок, набутих у процесі безпосередньої педагогічної діяльності. Досвід відображає найбільш актуальні соціальні вимоги сучасного суспільства, забезпечує якісне вирішення завдань, виступає як організований, цілеспрямований педагогічний процес, результатом якого буде всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства.

Передовий педагогічний досвід стимулює творчі пошуки педагогів, сприяє розвитку педагогічної майстерності, педагогічних здібностей.

Предметом особливої уваги на кафедрі суспільно-гуманітарних наук став досвід викладача Стасенко А. М. з підготовки здобувачів освіти до складання НМТ/ЗНО з історії України.

Стасенко Анна Михайлівна у 2008 році закінчила з відзнакою історичний факультет Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського і здобула перший (бакалаврський) рівень базової вищої освіти за напрямом підготовки «Педагогічна освіта» (кваліфікація «бакалавр педагогічної освіти, вчитель історії»). У 2009 році закінчила з відзнакою магістратуру університету і отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Історія» та здобула кваліфікацію викладача історії, вчителя правознавства.

Викладачем суспільних дисциплін працює у коледжі з 2014 року.

Майстерно володіє методикою викладання, впроваджує в практику прогресивні форми і методи навчання, володіє прийомами активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти. Чітке пояснення матеріалу, логіка, послідовність, вміння виділити головне та навчити цьому студентів – головні риси педагогічного стилю викладача.

Декілька років підряд Анна Михайлівна є членом організаційного комітету з проведення Обласної олімпіади з історії України серед здобувачів освіти коледжів Вінниччини.

Сьогодення ставить перед викладачами нові завдання, пов'язані з умовами соціалізації, в тому числі виховання компетентної особистості. Особлива увага приділяється питанням мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти.

Успішне складання зовнішнього незалежного оцінювання з історії України є однією з умов вступу до закладу вищої освіти. Навчально-пізнавальні, професійні мотиви спонукають студентів опановувати теоретичні знання, на належному рівні засвоїти програмовий матеріал, зрозуміти особливості перебігу історичних процесів та явищ, осмислити причинно-наслідкові зв'язки подій.

Завдання викладача полягає у створенні педагогічних умов для успішної реалізації формули проходження тестування «систематизовані знання, сформовані предметні компетентності + досвід роботи з тестами».

Стасенко А. М. спрямовує освітній процес не на накопичення знань, а на формування у студентів знань, умінь оперувати ними.

Для викладачів історії України, які працюють на 1-2 курсах, Анна Михайлівна провела майстер-клас. Ця форма методичної

роботи є ефективним прийомом передачі досвіду навчання і виховання, тому що всі учасники заняття беруть активну участь в його проведенні.

В своїй роботі з підготовки здобувачів до складання національного мультипредметного тесту на заняттях та в позанавчальній виховній роботі Стасенко А. М. вдало поєднує прийом прямого і коментованого показу послідовності дій, методів, прийомів і форм діяльності з використанням тренажерів.

Мета тренажерів – допомогти учасникам, які готуються до тесту з історії України, вивчити й запам'ятати дати історичних подій. Це можливість попрацювати в аудиторії або онлайн із зображеннями пам'яток та з тестовими завданнями, що містять зображення історичних персоналій, які відповідають чинній Програмі ЗНО з історії України.

Викладач використовує **хронологічну таблицю** із запропонованими датами та подіями, які рекомендовані Програмою, адже вивчення дат є обов'язковим при підготовці до тестування.

За допомогою **Абетки** викладач формує знання студентами понять і термінів відповідного історичного періоду, щоб вони мали змогу розв'язати відповідні тестові завдання.

Важливе місце у підготовці до ЗНО з історії України відіграють **історичні атласи і контурні карти**, тому що завдання містять картосхеми для розпізнавання історичних подій та територіальних окреслень. Щоб засвоїти цю інформацію, викладач використовує онлайн тренажери – **карти (мапи)**, завдяки яким тестований зможе краще відпрацювати навички роботи із завданнями, що містять картографічний матеріал.

Стасенко А. М. формує у студентів навички розв'язання так званих «кластерних» тестових завдань, що з'явилися у тестовому зошиті з історії 2016 року, шляхом онлайн тестування або використання друкованих тестів такого типу.

Кластерні тестові завдання складаються з умови та 3-4 завдань до неї. В умові таких

завдань розміщене візуальне джерело, уривок з історичного документа або тексту, що репрезентує історичну проблему.

В ході роботи на заняттях викладач використовує складання кластеру (схематичного): посередині чистого аркушу у зошиті або на дошці записує ключове слово або речення, яке є стрижнем ідеї, теми. Навколо записуються слова або пропозиції, що відображають ідеї, образи, факти, які відповідають цій темі. Слова між собою поєднуються з ключовим словом (реченням) за допомогою рисочок-промінців. Промінці символізують логічний зв'язок між термінами. Результатом роботи є структура, яка графічно відображає міркування, визначає інформаційне поле теми.

Серед завдань тестовий зошит містить значну кількість **історичних персоналій для візуального розпізнавання**. Це враховується педагогом в роботі при підготовці до складання ЗНО/НМТ.

Належна увага приділяється викладачем **зображенням пам'яток**, що включені до Програми ЗНО з історії України (наказ МОН України від 26.06.2018р. № 696). Опанувати їх можна за допомогою онлайн тренажерів або посібників, які містять пам'ятки архітектури та образотворчого мистецтва з історії України, обов'язкові для розпізнавання.

Вивчаючи історичні персоналії та зображення пам'яток історії України, викладач використовує прийоми мнемотехніки, які сприяють тренуванню пам'яті, запам'ятовуванню інформації, зображень та імен на основі візуального мислення. Тобто береться інформація, необхідна для запам'ятовування, і підсвідомо перетворюється в образ шляхом асоціації. Найчастіше на заняттях використовуються ланцюжок, асоціативний куш.

Крім цього, у тестовому зошиті можуть трапитися історичні карикатури. Для багатьох це завдання виявляється складним, оскільки потрібно не лише візуально розпізнати зображення, а й проаналізувати його. Запитання із зображенням карикатур можуть принести

додаткові бали, тому викладач звертає увагу на деталі, які зображені на малюнку.

Карикатура – це смішне, спотворене зображення предмету або особи. Важливо зрозуміти, **що саме** автор хотів висміяти або акцентувати даним малюнком. Це завдання на перший погляд легке, але також потребує практики, уваги до деталей, на які обов'язково потрібно звернути увагу. Тому під час підготовки викладач готує десяток аналогічних завдань, щоб зрозуміти загальний принцип.

В умовах змішаного навчання, коли поєднується дистанційне і очне навчання, потрібно шукати цікаві форми роботи для закріплення матеріалу, які б сприяли швидшому засвоєнню вивченого та підготовці до ЗНО. Тому на заняттях з історії Стасенко А. М. використовує і рекомендує гру «Історичний ланцюжок», яка дає змогу не лише повторити, закріпити тему, а й показує рівень засвоєння її студентами. Суть гри: обравши тему, група працює ланцюжком – кожен по черзі називає дату і характеризує подію, що тоді відбулася, дотримуючись хронології, але не можна повертатися назад і робити великий розрив між датами з теми, яка закріплюється. Таким чином охоплюються всі події, що відбувалися в певний історичний період.

При підготовці до НМТ/ЗНО викладач робить наголос на розумінні навчального матеріалу, виборі оптимальних прийомів для виконання завдань, формує у студентів навички

роботи з онлайн тестами, сприяє удосконаленню техніки їх виконання (вчить самоконтролю часу, умовам визначення меж результатів тощо).

Плануючи виховну роботу, Стасенко А.М. передбачає проведення заходів, які висвітлюють історичні події, факти, традиції українського народу, акцентує увагу на важливість знань історії України.

Викладачем були проведені загальноколеджні заходи: вікторина «Ми – українці», ток-шоу «Хто зверху?», круглий стіл «Україна сьогодні – щит Європи», брейн-ринг «Сторінками Української революції».

Така робота формує громадянську позицію, духовність, національну свідомість, художньо-естетичну культуру, реалізує творчі можливості здобувачів освіти, сприяє застосуванню набутих ними знань на практиці.

Отже, вивчення досвіду роботи викладача Стасенко Анни Михайлівни з підготовки до складання ЗНО/НМТ з історії України переконливо доводить, що викладач добирає й використовує у своїй роботі ефективні форми, методи і прийоми, спрямовані на засвоєння знань та перевірки рівня сформованості у здобувачів освіти КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» передусім історичної компетентності, до елементів якої належать: хронологічна, просторова, інформаційна логічна, аксіологічна компетентності.

*Стаття надійшла до редакції
10 жовтня 2023*

ОБРАЗ ВИДАТНОГО ФІЛОСОФА Й ПИСЬМЕННИКА ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРОЗІ

УДК 821.161.2.09 Сковорода

ВАЦАК КРІСТІНА

студентка філологічного факультету

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Abstract. *The article reveals the relevance of writers' appeal to the image of Hryhorii Skovoroda in their works. The analysis of data about the writer is considered, namely: facts of biography and historical realities; formation of the character and worldview of the Ukrainian poet and philosopher.*